

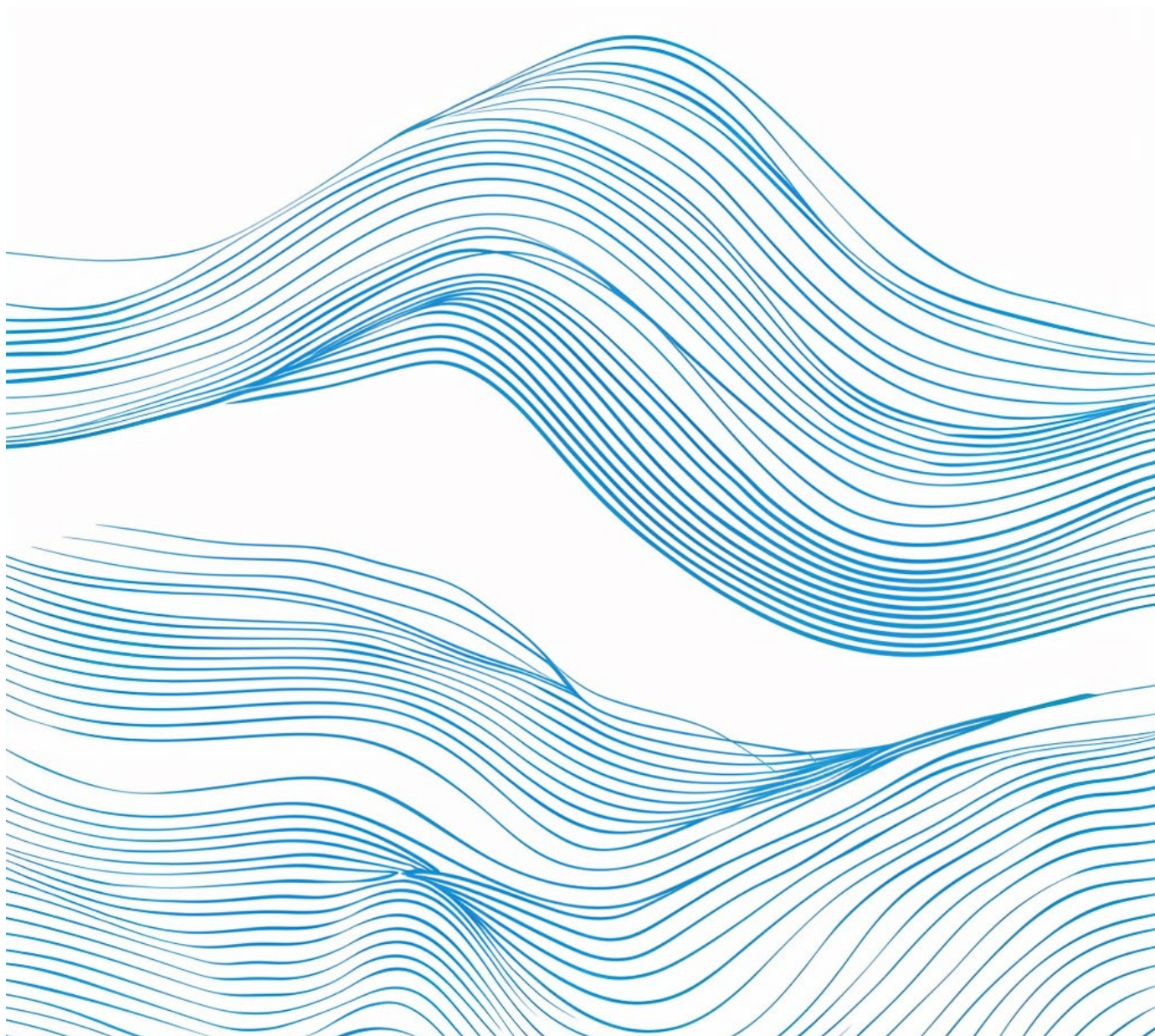
ADVOKATTILSYNET

THE SUPERVISORY AUTHORITY
FOR LEGAL SERVICES

Retningslinjer

for praksiskravet ved søknad om advokatbevilling

03.03.2026

Innhold

1	Generelt om krav til praksis	3
2	Praksis som advokatfullmektig	3
2.1	Generelle krav til praksistiden	3
2.2	Prosedyrekravet	4
2.2.1	Krav til sakenes omfang	4
2.2.2	Sakstyper som kan godkjennes	5
2.2.3	Sakene må ha vært ført i egenskap av å være advokatfullmektig	6
3	Annen juridisk praksis	6
3.1	Juridiske stillinger som kan godkjennes fullt ut	6
3.2	Juridiske stillinger som kan godkjennes delvis	7

1 Generelt om krav til praksis

Advokatloven § 4 første ledd bokstav b stiller krav om at den som søker om advokatbevilling i minst to år har vært i virksomhet som advokatfullmektig, som dommer eller dommerfullmektig, i en stilling ved påtalemyndigheten der behandling av rettssaker inngår som en vesentlig del, eller i annen godkjent juridisk stilling.

Kravet om to års praksis forutsetter at søkeren har vært fulltidsansatt i stillingene som påberopes. Dersom søkeren har hatt redusert arbeidstid, må praksistiden forlenges tilsvarende. Det gjøres fradrag for lengre fravær. Har søker hatt sammenhengende permisjon eller sykemelding ut over fire uker, vil hele fraværperioden gå til fradrag. Det gjøres ikke fradrag for avvikling av vanlig lovbestemt ferie, eller sporadisk kortvarig fravær.

2 Praksis som advokatfullmektig

2.1 Generelle krav til praksistiden

Advokatforskriften § 2 første ledd angir at praksis som advokatfullmektig skal ha bestått i varierte arbeidsoppgaver, hovedsakelig av juridisk art. Praksisen skal ha vært utført under veiledning i henhold til forskriften § 12 første og andre ledd. Etter §12 tredje ledd skal en utpekt advokat ha utarbeidet en skriftlig plan for fullmektigperioden. Se også Regler for god advokatskikk (RGA) punkt 5.7, jf. advokatforskriften § 11 og vedlegg 1, som stiller nærmere krav til organisering av fullmektigforhold. Blant annet stiller bestemmelsen krav om ansettelse og rimelig avlønning av advokatfullmektigen. Advokattilsynet legger til grunn at advokatfullmektigen skal være ansatt i foretaket prinsipalen driver sin advokatvirksomhet fra. Ordninger hvor fullmektigen er innleid til prinsipalens foretak eller hos prinsipalens arbeidsgiver, anses ikke å være i tråd med ansettelseskravet i RGA punkt 5.7.

Advokattilsynet forutsetter at faste ordninger med hjemmekontor innrettes slik at kravene til veiledning og oppfølging av fullmektigen kan overholdes. Fysisk tilstedeværelse på kontor med prinsipal skal være hovedregelen.

2.2 Prosedyrekravet

I advokatforskriften § 2 andre ledd er det stilt krav om prosedyreerfaring som vilkår for å medregne praksis som advokatfullmektig, jf. advokatloven § 4 tredje ledd bokstav c. Advokatfullmektigen skal ha ført minst tre saker som gir tilfredsstillende prosedyreerfaring (prosedyrekravet). Én av sakene skal være en hovedforhandling eller et rettsmøte til sluttbehandling i sivil sak av minst en halv dags varighet. De to øvrige sakene kan i tillegg være hovedforhandling i straffesak, rettsmekling, sak med forhandlingsmøte for Barneverns- og helsenemnda, sak med muntlig høring for Konkurranseskilagenemnda eller en annen sak godkjent av Advokattilsynet. Reglene innebærer en forenkling fra tidligere, ved at det ikke lenger er lagt opp til at saker skal vurderes tellende som hele og halve saker.

En av sakene til oppfyllelse av prosedyrekravet for advokatfullmektiger i § 2 andre ledd tredje punktum kan erstattes av en rettssakseksamen, se nærmere regler om dette i advokatforskriften § 3.

I § 2 tredje ledd er det bestemt at prosedyrekravet ikke gjelder for bevillingssøkere med minst ett års praksis som dommer eller dommerfullmektig, minst ett års praksis i en stilling ved påtalemyndigheten der behandling av rettssaker inngår som en vesentlig del, eller minst ett års praksis som rettsfullmektig i Trygderetten.

2.2.1 Krav til sakenes omfang

For å oppfylle prosedyrekravet skal fullmektigen som nevnt ha ført minst tre saker som gir «tilfredsstillende prosedyreerfaring». Advokattilsynet legger til grunn at vilkåret stiller krav til sakenes omfang, og at det bør foretas en konkret vurdering med utgangspunkt i forhandlingenes varighet og hvilke oppgaver som er utført av advokatfullmektigen. For den ene sivile saken, som skal være en hovedforhandling eller rettsmøte til sluttbehandling (småkravprosess), er det angitt at saken skal være av «minst en halv dags varighet». Advokattilsynet legger til grunn at forhandlingen må ha vart i minst tre timer for at vilkåret skal være oppfylt. For at de to øvrige sakene skal kunne godkjennes, tar Advokattilsynet utgangspunkt i en varighet på minst to timer.

Om saker har vært delt med en advokat eller annen fullmektig, vil det kunne bli forholdsmessig høyere krav til forhandlingenes varighet, avhengig av hvordan arbeidsoppgavene har vært fordelt.

Dersom en sak er prosedert med muntlige forhandlinger for flere instanser, vil forhandling i hver instans bli vurdert for seg. Dette innebærer at gjennomføring av hovedforhandling i tingretten med påfølgende ankeforhandling i lagmannsretten i samme sak, vil kunne telle som to saker. En rettsmekling i tingretten som ikke fører frem, og går over til hovedforhandling, vil bare kunne telle som én sak. Rettsmekling i lagmannsretten, etter hovedforhandling i tingretten, vil kunne telle som to saker.

2.2.2 Sakstyper som kan godkjennes

Av forskriften § 2 andre ledd andre punktum fremgår det som nevnt at én av sakene skal være en hovedforhandling eller rettsmøte til sluttbehandling i sivil sak. I praksis har Advokattilsynet åpnet for at enkelte andre sivile saker med muntlige forhandlinger for domstolene etter en konkret vurdering kan telle som den sivile saken i § 2 andre ledd andre punktum. Eksempler på dette er saker om arrest og midlertidig forføyning. Saker i jordskifteretten har også i konkrete tilfeller blitt godkjent etter § 2 andre ledd andre punktum. Eksempler på saker som gjennomgående ikke har blitt ansett å kunne telle som den sivile saken i § 2 andre ledd andre punktum, er voldgiftssaker og saker i Barnevern- og helsenemnda.

Av § 2 andre ledd tredje punktum fremgår det uttrykkelig at følgende prosedyreerfaring kan godkjennes som de to øvrige sakene:

- Hovedforhandling i straffesak
- Rettsmekling
- Sak med forhandlingsmøte for Barneverns- og helsenemnda og
- Sak med muntlig høring for Konkurransklagenemnda

Videre er det bestemt i forskriften at Advokattilsynet kan godkjenne andre type saker. Ved vurderingen legger Advokattilsynet vekt på om muntlige forhandlinger har vært gjennomført i hovedforhandlings former. Saker uten muntlige forhandlinger godkjennes ikke. Nedenfor følger eksempler på type saker som kan godkjennes:

- Saker om midlertidig forføyning
- Saker om arrest
- Voldgiftssaker
- Jordskiftesaker
- Saker i Arbeidsretten
- Saker i Klagenemnda for industrielle rettigheter

Følgende type saker vil normalt ikke bli godkjent av Advokattilsynet:

- Saker i forliksrådene
- Saksforberedende møter
- Saker om konkursåpning
- Fengslingsmøte
- Rettsmøte om besøksforbud

Oppdrag som bistandsadvokat i en straffesak vil ofte gi fullmektigen begrenset med prosedyreerfaring. Slike saker kan godkjennes etter en konkret vurdering av sakens omfang og hvilke oppgaver som er utført av fullmektigen.

2.2.3 Sakene må ha vært ført i egenskap av å være advokatfullmektig

For at en sak skal telle med til oppfyllelse av prosedyrekravet i advokatforskriften § 2 andre ledd, er det en forutsetning at saken er prosedert i egenskap av å være advokatfullmektig. En advokatfullmektig kan bare yte bistand på vegne av en advokat, jf. advokatloven § 12 andre ledd. En sak vil ikke bli godkjent dersom den er prosedert i egenskap av å være selvprosederende eller nærstående, eller som «*annen skikket person*» etter tvisteloven § 3-3 fjerde ledd eller straffeprosessloven § 95 andre ledd andre punktum.

3 Annen juridisk praksis

Ved søknad om første gangs advokatbevilling setter advokatloven § 4 første ledd bokstav b krav til praksis:

«Personen har i minst to år vært i virksomhet som advokatfullmektig, som dommer eller dommerfullmektig, i en stilling ved påtalemyndigheten der behandling av rettssaker inngår som en vesentlig del, eller i annen godkjent juridisk stilling.»

I advokatforskriften § 4 er det gitt utfyllende regler om hvilke andre juridiske stillinger som kan godkjennes, fullt ut eller delvis.

3.1 Juridiske stillinger som kan godkjennes fullt ut

Advokatforskriften § 4 første ledd angir hvilke juridiske stillinger som kan godkjennes fullt ut:

«Praksis i minst to år som rettsfullmektig i Trygderetten, juridisk utreder i domstolene eller sysselmester eller assisterende sysselmester på Svalbard, kan godkjennes fullt ut som oppfyllelse av praksiskravet. Tilsvarende gjelder praksis i annen særlig relevant stilling.»

I tråd med uttalelser i lovproposisjonen og høringsnotat til forskriften legger Advokattilsynet til grunn at siste punktum er en snever unntaksbestemmelse. Egen juridisk rådgivningsvirksomhet som jurist eller rettshjelper (etter tidligere ordning), vil ikke bli godkjent etter denne bestemmelsen. Praksis som advokatfullmektig i utlandet, vil heller ikke bli godkjent fullt ut.

3.2 Juridiske stillinger som kan godkjennes delvis

Av advokatforskriften § 4 andre ledd fremgår det at praksis i andre juridiske stillinger kan godkjennes delvis:

«Praksis i andre juridiske stillinger kan godkjennes som delvis oppfyllelse av praksiskravet med inntil ett år.»

Advokattilsynet vil foreta en konkret vurdering av om stillingen har hatt et tilstrekkelig juridisk innhold. Dersom stillingen i det vesentlige har bestått i juridisk arbeid, vil en søker normalt kunne påregne å få godkjent halvparten av tiden vedkommende har stått i stillingen, med inntil ett år. Dette innebærer en oppmykning av hovedregelen i praksis etter tidligere regelverk, da det kun unntaksvis ble godskrevet mer tid enn seks måneder. Advokattilsynet legger til grunn at bare praksis etter fullført juridisk utdanning kan telle med, slik det også var etter det tidligere regelverket.

Bestemmelsen om delvis oppfyllelse av praksiskravet innebærer at advokatbevillingssøkeren i tillegg må ha minst ett års praksis i stilling som kan godkjennes fullt ut, for å få advokatbevilling. Når annen juridisk praksis kombineres med praksis som advokatfullmektig, er det en forutsetning at kravet til prosedyreerfaring er oppfylt.

Dersom egen næringsvirksomhet med yting av rettslig bistand påberopes etter § 4 andre ledd, må det foretas en konkret vurdering av virksomhetens omfang. Tilsvarende gjelder for de som påberoper seg praksis som rettshjelpere etter tidligere regelverk.

Praksis som advokatfullmektig og arbeidserfaring fra andre juridiske stillinger i utlandet kan godkjennes etter § 4 andre ledd, etter en konkret vurdering. Ved vurderingen vil det bli lagt vekt på hvor relevant praksisen er for advokatyret i Norge, og i hvilken grad søkeren har arbeidet med regelverk som er relevant for norsk rett.